

те ни народа си да умножите, ни да обработите плодороднытъ земи на тъзи страна. Да ли не трѣбаше да гледате на тъзи двѣ работы като на двѣ ежъственны основанія на вашата сила; да имате сирѣчъ добры мѣжи, и земи добре обработени за да ги хранятъ? Трѣбаше единъ дѣлъгъ миръ изъ найнапредъ за да способствова на умноженіето на народа ви. Вый бѣхте длѣжни да промыслите найвече за земледѣліето и за установеніето на мѣдри закони. Тщеславіето ви докарва до края на пропастъта. Отъ желаніе да са покажете величъ вѣй съборихте истинното си величие. Бѣрзайте прочее да поправите грѣшкытъ си; отложете сичкытъ скѣпти постройки; откажете са отъ великотѣпіето, което ще опрости новия вапъ градъ; дайте отдыхъ и спокойствіе на народа си; старайте са да му докарате изобиліе за да улесните бракосъчитаніята. Знайте че тогасъ ете само царь когато имате народъ да управяте, а вашето могущество трѣба са мѣри не по пространството на земитѣ които владѣете, но по числото на человѣцътѣ които ще населяватъ тѣзи земи, и които ще са готови да ви са покоряватъ. Имайте една добра земя, ако и умѣренно пространна; покройте я отъ народъ многоброенъ, трудолюбивъ и упражненъ въ реда; привлечете любовта на този народъ, и ще бѫдете наймогущественыйтъ, найчеститыйтъ и найславныйтъ отъ сичкытъ завоеватели, които опустошаватъ толкози царства.“

„Но какво да направиже сега съ тѣзи царе, отговори Идоменей: да имъ исповѣдамъ ли слабостъта си? Нанистина азъ небрежихъ земледѣліето и търговията, която е много улеснена на туй крайморіе: друго не попыслихъ освѣти да построї еднъ великотѣпенъ градъ. Но потребно ли е, любезный Менторе, да са обесчестіж въ събраніето на толкози царе, и да откриј моето неблагоразуміе? Ако е то неизбѣжно, прiemамъ го, ще го сториже безъ двоуміе, колкото скѣпо то и да ми стане; защото вий ма научихте че добрытъ царь, който е пред назначенъ да ползова народа си, и който длѣжи сичко нему, той трѣба да предпочита спасеніето на народа си отъ собственната си слава.“

„Туй чувство е достойно за единъ отецъ на народа, пое Менторъ; чрезъ тѣзи ви добрина, а не чрезъ